

T.C.
ANKARA
1. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2023/1665
KARAR NO : 2024/3177

DAVACI :
VEKİLLERİ :

DAVALI : ANKARA VALİLİĞİ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : İran uyruklu olan davacı tarafından, hakkında Ankara Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğünce tesis edilen sayılı kayıt düzeltme işleminin; hukuka aykırı olduğu, sınırdışı edilmeyecek yabancılardan olduğu, sınırdışı edilmesinin uluslararası hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 1. İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü. Dava, İran uyruklu olan davacı tarafından, hakkında Ankara Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğünce tesis edilen sayılı kayıt düzeltme işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun "Geri gönderme yasağı" başlıklı 4.maddesinde; "Bu Kanun kapsamındaki hiç kimse, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı veya ırkı, dini, tabiiyeti, belli bir toplumsal gruba mensubiyeti veya siyasi fikirleri dolayısıyla hayatının veya hürriyetinin tehdit altında bulunacağı bir yere gönderilemez." hükmü, "Sınır dışı etme" başlıklı 52. maddesinde, "Yabancılar, sınır dışı etme kararıyla, menşe ülkesine veya transit gideceği ülkeye ya da üçüncü bir ülkeye sınır dışı edilebilir." hükmü; "Sınır dışı etme kararı" başlıklı 53. maddesinde, "(1) Sınır dışı etme kararı, Genel Müdürlüğün talimatı üzerine veya resen valiliklerce alınır. (2) Karar, gerekçeleriyle birlikte hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancıya veya yasal temsilcisine ya da avukatına tebliğ edilir. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancı, bir avukat tarafından temsil edilmiyorsa kendisi veya yasal temsilcisi, kararın sonucu, itiraz usulleri ve süreleri hakkında bilgilendirilir. (3) Yabancı veya yasal temsilcisi ya da avukatı, sınır dışı etme kararına karşı, kararın tebliğinden itibaren yedi gün içinde idare mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvuran kişi, sınır dışı etme kararını veren makama da başvurusunu bildirir. Mahkemeye yapılan başvurular on beş gün içinde sonuçlandırılır. Mahkemenin bu konuda vermiş olduğu karar kesindir. Yabancıların rızası saklı kalmak kaydıyla, dava açma süresi içinde veya yargı yoluna başvurulması hâlinde yargılama sonuçlanıncaya kadar yabancı sınır dışı edilmez." hükmü "Sınır Dışı Etme Kararı Alınacaklar" başlıklı 54. maddesinde; "(1) Aşağıda sayılan yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınır: a) 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler b) Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar c) Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı

1. İDARE MAHKEMESİ**ESAS NO** : 2023/1665**KARAR NO** : 2024/3177

bilgi ve sahte belge kullananlar ç) Türkiye’de bulunduğu süre zarfında geçimini meşru olmayan yollardan sağlayanlar d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar e) Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler f) İkamet izinleri iptal edilenler g) İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler ğ) Çalışma izni olmadan çalıştığı tespit edilenler h) Türkiye’ye yasal giriş veya Türkiye’den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler ı) Hakkında Türkiye’ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye’ye geldiği tespit edilenler i) Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye’de kalma hakkı bulunmayanlar j) İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye’den çıkış yapmayanlar k) (Ek: 3/10/2016-KHK-676/36 md.) Uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından tanımlanan terör örgütleriyle ilişkili olduğu değerlendirilenler. (2) (Değişik: 3/10/2016-KHK-676/36 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (b), (d) ve (k) bentleri kapsamında oldukları değerlendirilen uluslararası koruma başvuru sahibi veya uluslararası koruma statüsü sahibi kişiler hakkında uluslararası koruma işlemlerinin her aşamasında sınır dışı etme kararı alınabilir." hükmü, "Sınır Dışı Etme Kararı Alınmayacaklar" başlıklı 55. maddesinde; "(1) 54 üncü madde kapsamında olsalar dahi, aşağıdaki yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınmaz: a) Sınır dışı edileceği ülkede ölüm cezasına, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye maruz kalacağı konusunda ciddi emare bulunanlar b) Ciddi sağlık sorunları, yaş ve hamilelik durumu nedeniyle seyahat etmesi riskli görülenler c) Hayati tehlike arz eden hastalıkları için tedavisi devam etmekte iken sınır dışı edileceği ülkede tedavi imkânı bulunmayanlar ç) Mağdur destek sürecinden yararlanmakta olan insan ticareti mağdurları d) Tedavileri tamamlanıncaya kadar, psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet mağdurları (2) Birinci fıkra kapsamındaki değerlendirmeler, herkes için ayrı yapılır. Bu kişilerden, belli bir adreste ikamet etmeleri, istenilen şekil ve sürelerde bildirimde bulunmaları istenebilir." hükmü mevcuttur.

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmeliğin "Sınır dışı etme kararının alınması" başlıklı 54. Maddesinin 5. Fıkrasında ise " Yabancı hakkında, Kanunun 54 üncü maddesinde sayılan hallerden birinin gerçekleşmesi halinde her olay için yalnızca bir sınır dışı etme kararı alınır. Sınır dışı etme kararı alınan yabancının başka bir ile gönderilmesi halinde gönderildiği il tarafından aynı sebepten ayrıca sınır dışı etme kararı alınmaz. İlk sınır dışı etme kararı esas alınarak sınır dışı etme işlemlerine devam edilir." düzenlemesi bulunmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı hakkında 10/04/2020 tarihinde Malatya Valiliği'nce sınır dışı işlemi tesis edildiği, daha sonra 6458 sayılı Kanun'un 54/1- (i) maddesine istinaden Ankara Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün sayılı kayıt düzeltme işleminin tesis edildiği, kayıt düzeltme işleminin gerekçe kısmında "idarece resen" ibaresine yer verildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda hükümlerine yer verilen mevzuat kapsamında kayıt düzeltme işleminin değerlendirilmesinden, sınır dışı kararı alınmasını gerektiren her olay için yalnızca bir sınır dışı kararı alınabileceği, sınır dışı işlemi tesis edilmesini gerektiren farklı bir olaya ve sebebe dayanılmaksızın, mevcut sınır dışı işleminin aynı gerekçe ve mevzuat hükmüyle güncellenmek suretiyle tesis edilen kayıt düzeltme işleminin olsa olsa önceki sınır dışı işleminin uygulanmasına yönelik bir işlem olarak değerlendirilebileceği ancak mevzuatında böyle bir usule de yer verilmediği, kaldı ki bu tür uygulamanın kesinleşen bir sınır dışı işlemi de yeniden yargı önüne taşınabilecek bir uyuşmazlık haline getireceği gibi, farklı idarelerce aynı konuda mükerrer işlem tesis edilerek gerek idari işlem tesisinde yetki unsurunun göz ardı edilmesi, gerekse yargılama

T.C.

ANKARA

1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/1665

KARAR NO : 2024/3177

usulü bakımından kamu düzeninden olan yargı yetkisinin ve kanun yolunun bertaraf edilmesi sonucunu doğuracağı, mevcut sınır dışı kararına ilişkin işlemlere kalındığı yerden devam edileceğine ilişkin hükme de aykırılık teşkil ettiği; buna göre de yetki ve usulde paralellik ilkesi gereği bir işlemin geri alınması, düzeltilmesi ya da değiştirilmesinde ancak işlemi yapan idari makamın (veya üst makamın) yetkili olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu durumda; davacı hakkında tesis edilen kayıt düzeltme işleminin farklı bir sebebe dayansa da yeni bir sınır dışı işlemi olarak değerlendirilemeyeceği gibi, önceki sınır dışı işleminin geri alınması ya da değiştirilmesine yönelik bir işlem de olmadığı, kaldı ki davacı hakkında farklı bir olay ya da tespiti dayanılarak her zaman yeni bir sınır dışı işlemi tesis edilebileceği ancak idarenin hukuki sebep olarak gösterdiği 6458 sayılı Yasa'da "kayıt düzeltme" adı altında bir işlemin düzenlenmediği, buna göre yeni bir sınır dışı işlemi tesis edilmek veya mevcut sınır dışı işleminin uygulanmasına ilişkin işlemlerin uygulanmasına kalınan yerden devam edilmek yerine, tesis edilen dava konusu kayıt düzeltme konulu işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Öte yandan, davacı hakkında tesis edilen, davacının sınır dışı edilmesine ilişkin Malatya Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü işleminin işbu davanın konusunu oluşturmadığı, yargılamanın dava konusu edilen kayıt düzeltme işlemine münhasıran yürütüldüğü, anılan sınır dışı işlemi bir yargı kararıyla iptal edilmedikçe veya idarece geri alınmadıkça uygulanmasına devam edileceği de tabiidir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan 769,30 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, kararın verildiği tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta giderinden artan kısmın kararın kesinleşmesi üzerine davacıya iadesine, uyuşmazlığın sınır dışı kararına ilişkin olmadığı değerlendirildiğinden işbu kararın tebliğinden itibaren **30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesine istinaf yolu açık olmak üzere**, 20/09/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
101481

Üye
182193

Üye
182187

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvurma Harcı	:	179,90 TL
Karar Harcı	:	179,90 TL
Y.D. Harcı	:	296,40 TL
Vekalet Harcı	:	25,60 TL
Posta Gideri	:	87,50 TL
TOPLAM	:	769,30 TL